

Ministarstvo
finansija

Br: 05-02-041/26-22540/6

Podgorica, 19.06.2026.godine

Za: MINISTARSTVO FINANSIJA, DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM, Stanka Dragojevića 2, Podgorica

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova

Veza: Vaš akt br. 10/1-1-02-041/26-22540/5 od 19.06.2026 godine

Poštovani,

Povodom *Predloga zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predloženim zakonom uređuju se pravila o mehanizmima rješavanja sporova između Crne Gore i drugih država članica Evropske unije kada ti sporovi proizilaze iz tumačenja i primjene ugovora/sporazuma kojima je predviđeno otklanjanje dvostrukog oporezivanje dohotka i imovine, kao i prava i obaveze poreskih obveznika u slučaju nastanka sporova.

U izvještaju o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa navedeno je da nije potrebno obezbijediti sredstva u Budžetu za tekuću i naredne fiskalne godine, sve do momenta pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, iznos trenutno nije moguće utvrditi kao ni da li će troškove snositi poreski obveznik ili Crna Gora, za svoje predstavnike u komisiji. Nadalje, usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze, takođe doći će do povećanja troškova iz budžeta Crne Gore usljed finansiranje rada savjetodavne komisije ali će sa druge strane doći do povećanja prihoda kroz povećanje investicija i poreske baze.

Pri pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore radi finansiranja naknada članovima savjetodavne komisije. Na zahtjev poreskog obveznika, nadležni organi država članica osnivaju savjetodavnu komisiju koju čine predsjednik, predstavnici nadležnih organa i nezavisna ugledna lica. Umjesto nje, države članice mogu sporazumno formirati alternativnu komisiju za rješavanje sporova.

Ukoliko nije drugačije dogovoreno, troškove rada komisije države članice snose u jednakim iznosima. Ti troškovi obuhvataju naknade i troškove nezavisnih uglednih lica, pri čemu naknada ne može prelaziti 1.000,00 € po osobi dnevno za dane održavanja sjednica. Visinu naknada za članove iz Crne Gore utvrđuje Ministarstvo finansija.

Troškove poreskog obveznika nastale primjenom ovog zakona ne snosi Crna Gora. Međutim, ukoliko se nadležni organi država članica tako dogovore, sve troškove može snositi poreski obveznik, naročito u slučaju povlačenja prigovora ili kada je prigovor odbijen, a savjetodavna komisija potvrdi da su nadležni organi pravilno postupili odbijajući prigovor.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na dostavljeni Predloga zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova, uz obavezu da se aktivnosti iz Predloga zakona usklade sa sredstvima koja su opredijeljena godišnjim zakonom o budžetu države i srednjoročnim budžetskim okvirom.

Napominjemo, sredstva neophodna za finansiranje aktivnosti u narednim godinama biće

Takođe, ukazujemo da će predlozi navedenih podzakonskih akata, kao i ostalih aktivnosti iz Predloga zakona, a koji mogu imati fiskalni uticaj na budžet države, biti predmet posebnog razmatranja.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Novica Vuković

ZAKON

O MEHANIZMIMA RJEŠAVANJA PORESKIH SPOROVA U EVROPSKOJ UNIJI

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom se utvrđuju pravila o mehanizmima rješavanja sporova između Crne Gore i drugih država članica Evropske unije (u daljnjem tekstu: države članice) kada ti sporovi proizlaze iz tumačenja i primjene ugovora, sporazuma i konvencija kojima je predviđeno otklanjanje dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, kao i prava i obaveze poreskih obveznika u slučaju nastanka sporova.

Izrazi

Član 2

(1) Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **nadležni organ** je organ države članice koje je odredila ta država članica;
- 2) **nadležni organ iz Crne Gore** je organ nadležan za poslove finansija - poreski organ;
- 3) **nadležni sud** je sud, tribunal ili drugo tijelo države članice koje je odredila ta država članica;
- 4) **dvostruko oporezivanje** je kada dvije ili više država članica propisuju poreze obuhvaćene ugovorom, sporazumom ili konvencijom iz člana 1 ovog zakona u pogledu istog oporezivog dohotka ili imovine ako to dovodi do:
 - a) stvaranja dodatne poreske obaveze;
 - b) povećanja poreske obveze, ili
 - c) poništenja ili smanjenja gubitaka radi smanjenja poreske osnovice;
- 5) **predmet spora** je svako pitanje iz kojeg je spor proistekao;
- 6) **poreski obveznik** je pravno ili fizičko lice, koji je rezident za potrebe oporezivanja u državi članici, na čije oporezivanje direktno utiče predmet spora.

(2) Izraz koji nije definisan u ovom zakonu ima značenje u skladu sa relevantnim ugovorom, sporazumom ili konvencijom iz člana 1 ovog zakona koji se primjenjuju na dan prijema prvog obavještenja o postupcima koji za poreskog obveznika imaju ili će imati posljedice koje nijesu u skladu sa međunarodnim ugovorom, sporazumom ili konvencijom iz člana 1 ovog zakona.

(3) Izraz koji nije definisan ni ugovorom, sporazumom ili konvencijom iz člana 1 ovog zakona ima značenje u skladu sa crnogorskim pravom za potrebe poreza na koje se primjenjuje navedeni ugovor, sporazum ili konvencija, a bilo koje značenje u skladu sa primjenjivim poreskim zakonodavstvom Crne Gore ima prednost u primjeni u odnosu na druge propise Crne Gore.

Shodna primjena drugih propisa

Član 3

Ako ovim zakonom nije drugačije uređeno, shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuje poreski postupak, kao i zakon kojim se uređuje upravni postupak.

II. PODNOŠENJE PRIGOVORA

Prigovor Član 4

(1) Svaki poreski obveznik ovlašten je podnijeti prigovor u vezi sa predmetom spora koji se podnosi nadležnim organima država članica radi njegovog rješavanja.

(2) Prigovor se podnosi u roku od tri godine od prijema prvog obavještenja o postupcima koji za poreskog obveznika imaju ili će imati posljedice koje nijesu u skladu sa međunarodnim ugovorom, sporazumom ili konvencijom iz člana 1 ovog zakona, bez obzira na to ima li taj poreski obveznik pristup pravnim sredstvima predviđenima nacionalnim pravom te države članice.

(3) Poreski obveznik istovremeno podnosi prigovor sa istim informacijama svakom nadležnom organu i u prigovoru navodi na koje se države članice odnosi.

(4) Nadležnom organu iz Crne Gore prigovor se podnosi na crnogorskom i engleskom jeziku, a priložena dokumenta sastavljena na stranom jeziku moraju biti ovjerena i prevedena na crnogorski i engleski jezik od strane ovlaštenog sudskom tumača.

(5) Nadležni organ iz Crne Gore u roku od dva mjeseca od primanja prigovora potvrđuje njegov prijem poreskom obvezniku, a u istom roku izvještava nadležne organe drugih država članica o prijemu prigovora.

(6) Nadležni organ iz Crne Gore izvještava nadležne organe drugih država članica o jeziku ili jezicima koje će upotrebljavati za komunikaciju tokom relevantnih postupaka i čeka odgovor drugih država članica.

(7) Poreski obveznik koji podnosi prigovor dužan je da:

1) dostavi ime, adresu, poreski identifikacioni broj u svakoj državi i sve druge informacije potrebne za identifikaciju poreskog obveznika ili poreskih obveznika koji su podnijeli prigovor nadležnim organima, kao i za identifikaciju svake drugog relevantnog lica;

2) dostavi poreske periode na koja se prigovor odnosi;

3) dostavi pojedinosti o relevantnim činjenicama i okolnostima slučaja (uključujući pojedinosti o strukturi transakcije i odnosu između poreskog obveznika i drugih stranaka u relevantnim transakcijama, kao i činjenice utvrđene u uzajamno obvezujućem sporazumu između poreskog obveznika i poreskog organa), o prirodi i danu kada su mjere čija je posljedica predmet spora (uključujući, prema potrebi, informacije o istom dohotku ili imovini stečenoj u drugoj državi članici i o uključivanju dohotka ili imovine u oporezivi dohodak ili imovinu u drugoj državi članici i informacije o porezu koji je naplaćen ili će biti naplaćen u vezi sa tim dohotkom ili imovinom u drugoj državi članici), kao i s njima povezani iznosi u valutama tih država članica, sa kopijama svih propratnih dokumenata;

4) uputi na poreske propise u Crnoj Gori, na poreske propise drugih država članica, kao i na ugovor, sporazum ili konvenciju iz člana 1 ovog zakona, ali ako je primjenjivo više od jednog ugovora, sporazuma ili konvencije, poreski obveznik koji podnosi prigovor određuje koji se ugovor, sporazum ili konvencija tumači u odnosu na relevantni predmet spora i koji će se smatrati primjenjivim ugovorom, sporazumom ili konvencijom u smislu ovog zakona;

5) dostavi sljedeće informacije, zajedno sa kopijom svih propratnih dokumenata:

a) objašnjenje razloga zbog kojeg poreski obveznik smatra da postoji predmet spora;

b) pojedinosti o svim pravnim sredstvima i sporovima koje je pokrenuo poreski obveznik u pogledu relevantnih transakcija, kao i o svim sudskim odlukama u vezi sa predmetom spora;

c) izjavu poreskog obveznika u kojoj se obvezuje da će u što kraćem roku i u cjelosti odgovoriti na sve pisane zahtjeve nadležnog organa i da će na pisani zahtjev nadležnih organa dostaviti sva potrebna dokumenta;

d) kopiju poreskog rješenja kojim se utvrđuje iznos poreza, izvještaj o poreskom nadzoru ili kopiju drugog sličnog dokumenta koja se odnose na predmet spora, kao i kopiju svih drugih dokumenata koja su, prema potvrdi, izdata od strane poreskih organa u pogledu predmeta spora.

e) informacije o svim prigovorima koje je podnio poreski obveznik u skladu sa drugim postupkom zajedničkog dogovaranja ili postupkom rješavanja sporova kako je propisano u članu 17 st. 6 i 7 ovog zakona, kao i izjavu kojom se poreski obveznik obavezuje da će primjenjivati odredbe člana 17 st. 6 i 7 ovog zakona;

6) dostavi sve dodatne informacije koje zatraže nadležni organi, a koje se smatraju potrebnim za ispitivanje osnovanosti određenog slučaja.

(8) Nadležni organi država članica informacije iz stava 7 tačka 6 ovog člana mogu zatražiti u roku od tri mjeseca od primanja prigovora, dok se dodatni pisani zahtjevi za informacije mogu podnijeti tokom postupka zajedničkog dogovaranja u skladu sa članom 5 ovog zakona, ako nadležni organi smatraju da je isto potrebno.

(9) U odnosu na zaštitu informacija i zaštitu privrednih, poslovnih, proizvodnih ili profesionalnih tajni ili poslovnih procesa primjenjuje se nacionalno zakonodavstvo država članica.

(10) Poreski obveznik koji primi pisani zahtjev u skladu sa stavom 7 tačka 6 ovog člana u obavezi je da na isti odgovori u roku od tri mjeseca od prijema, dok se kopija tog odgovora istovremeno dostavlja nadležnim organima drugih država članica.

(11) Nadležni organ u Crnoj Gori donosi odluku o prihvatanju ili odbijanju prigovora u roku od šest mjeseci od prijema prigovora ili u roku od šest mjeseci od prijema informacija iz stava 7 tačka 6 ovog člana, u zavisnosti od roka koji otpočinje kasnije i bez odlaganja izvještava poreskog obveznika i nadležne organe drugih država članica o svojoj odluci.

(12) Nadležni organ u Crnoj Gori može donijeti odluku o rješavanju spora u roku od šest mjeseci od primanja prigovora ili u roku od šest mjeseci od primanja informacija iz stava 7 tačka 6 ovog člana, u zavisnosti od roka koji otpočinje kasnije, bez uključivanja drugih nadležnih organa država članica.

(13) U odnosu na stav 12 ovog člana, nadležni organ u Crnoj Gori, bez odlaganja, o istom izvještava poreskog obveznika i druge nadležne organe država članica, poslije čega će se završiti postupci započeti u skladu sa ovim zakonom, dok se isti mogu završiti i ako nadležni organ druge države članice obavijesti nadležni organ u Crnoj Gori da je odlučilo riješiti spor na jednostranoj osnovi.

(14) Poreski obveznik koji želi povući prigovor istovremeno dostavlja obavještenje o povlačenju svim nadležnim organima država članica, kojim će se završiti svi postupci u skladu sa ovim zakonom, a kada nadležni organ u Crnoj Gori primi to obavještenje, u obavezi je da bez odlaganja izvjesti druge nadležne organe država članica o okončanju postupaka.

(15) Ako predmet spora prestane postojati iz bilo kojeg razloga, svi postupci će biti završeni u skladu sa ovim zakonom, a nadležni organ u Crnoj Gori je u obavezi da bez odlaganja izvjesti poreskog obveznika o stanju stvari i opštim razlozima u vezi sa tim.

(16) Poreski obveznik ne može podnijeti prigovor u vezi sa predmetom spora o kojemu je već donesena pravosnažna presuda u upravnom sporu.

Postupak zajedničkog dogovaranja

Član 5

(1) U slučaju da nadležni organi država članica prihvate prigovor, u roku od dvije godine od zadnjeg obavještenja o odluci jedne od država članica o prihvatanju prigovora, pokušaće da riješe predmet spora postupkom zajedničkog dogovaranja.

(2) Na pisani zahtjev koji nadležni organ države članice podnese svim drugim nadležnim organima država članica, period iz stava 1 ovog člana može se produžiti za najviše jednu godinu ako nadležni organ koji podnosi pisani zahtjev dostavi pismeno obrazloženje.

(3) Kada nadležni organi država članica postignu sporazum o načinu rješavanja predmeta spora u periodu iz stava 1 ovog člana, nadležni organi država članica o tom sporazumu bez odlaganja izvještava poreskog obveznika, uz objašnjenje da se radi o odluci koja je obavezujuća za organ i izvršna za poreskog obveznika, pod uslovom da poreski obveznik prihvati odluku i odustane od prava na svako drugo pravno sredstvo.

(4) Ako su postupci u pogledu drugih pravnih sredstava već započeti, odluka postaje obavezujuća i izvršna kada poreski obveznik dostavi dokaz nadležnim organima država članica da su preduzete mjere za okončanje tih postupaka, a dokazi se dostavljaju u roku od 60 dana od dana izvještavanja poreskog obveznika o toj odluci koja se realizuje bez odlaganja, bez obzira na rokove propisane crnogorskim nacionalnim pravom.

(5) Ako nadležni organi država članica ne postignu sporazum o načinu rješavanja predmeta spora u periodu iz stava 1 ovog člana, nadležni organi država članica o tome izvještavaju poreskog obveznika uz navođenje razloga zbog kojih sporazum nije postignut.

Odluka nadležnog organa u vezi sa prigovorom

Član 6

(1) Nadležni organ u Crnoj Gori može odlučiti da odbije prigovor unutar perioda predviđenog u članu 4 stav 11 ovog zakona ako:

- 1) prigovor ne sadrži informacije iz člana 4 stav 7 ovog zakona;
- 2) nema predmeta spora;
- 3) prigovor nije podnesen u roku od tri godine iz člana 4 st. 1 i 2 ovog zakona; ili
- 4) prigovor se odnosi na dohodak ili imovinu ostvarene prije fiskalne godine koja počinje 1. januara 2018. godine.

(2) Prilikom izvještavanja poreskog obveznika u skladu sa odredbama člana 4 stav 11 ovog zakona nadležni organ u Crnoj Gori dostavlja razloge za odbijanje prigovora u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(3) Ako nadležni organ u Crnoj Gori ne donese odluku o prigovoru u roku predviđenom u članu 4 stav 11 ovog zakona, smatra se da je prihvatio isti.

(4) Poreski obveznik ima pravo pokretanja upravnog spora na odluku nadležnog organa u Crnoj Gori i/ili odgovarajućeg pravnog sredstva na odluku nadležnih organa drugih država članica, u skladu sa njihovim nacionalnim pravilima, ako su svi nadležni organi država članica odbili prigovor.

(5) Poreskom obvezniku koji koristi pravo iz stava 4 ovog člana ne dozvoljava se podnošenje pisanog zahtjeva u skladu sa članom 7 stav 1 tačka 1 ovog zakona:

- 1) dok je odluka o odbijanju prigovora još predmet upravnog spora i/ili odgovarajućeg pravnog sredstva na odluku nadležnih organa drugih država članica u skladu sa njihovim nacionalnim pravilima;
- 2) ako se na odluku o odbijanju tužbe u upravnom sporu, i/ili odluku o odbijanju u postupku povodom odgovarajućeg pravnog sredstva na odluku nadležnih organa drugih država članica u skladu sa njihovim nacionalnim pravilima još uvijek može koristiti pravne lijekove; ili

3) kada je odluka o odbijanju potvrđena u postupku iz tačke 1 ovog stava, ali nije moguće odstupiti od odluke nadležnog suda u bilo kojoj državi članici.

(6) U slučaju korišćenja prava na pokretanje upravnog spora i/ili odgovarajućeg pravnog sredstva na odluku nadležnih organa drugih država članica u skladu sa njihovim nacionalnim pravilima, za potrebe člana 7 stav 1 tačka 1 ovog zakona, uvažava se odluka nadležnog suda države članice.

III. RJEŠAVANJE SPOROVA

Rješavanje sporova osnivanjem savjetodavne komisije

Član 7

(1) Na pisani zahtjev poreskog obveznika koji je podnesen nadležnim organima država članica, nadležni organi osnivaju savjetodavnu komisiju u skladu sa članom 9 ovog zakona ako:

1) prigovor koji podnese poreski obveznik je odbijen od strane barem jednog nadležnog organa država članica, ali ne i od svih nadležnih organa, u skladu sa članom 6 stav 1 ovog zakona; ili

2) nadležni organi država članica su prihvatili prigovor koji je podnio poreski obveznik, ali nijesu postigli i sporazum o načinu rješavanja predmeta spora zajedničkim dogovaranjem u roku propisanom u članu 5 st. 1 i 2 ovog zakona.

(2) Poreski obveznik može podnijeti pisani zahtjev samo ako, u skladu sa nacionalnim pravilima protiv odbijanja prigovora iz člana 6 stav 1 ovog zakona, nije moguće pokrenuti upravni spor i/ili odgovarajuće pravno sredstvo na odluku nadležnih organa drugih država članica u skladu sa njihovim nacionalnim pravilima, postupak nije u toku ili se poreski obveznik službeno odrekao prava na pokretanje postupka u skladu sa nacionalnim pravilima države članice, a pisani zahtjev u tom smislu sadrži izjavu.

(3) Poreski obveznik podnosi pisani zahtjev za osnivanje savjetodavne komisije, najkasnije 50 dana od dana prijema obavještenja u skladu sa članom 4 stav 11 ovog zakona ili članom 5 stav 5 ovog zakona ili 50 dana od dana kada je nadležni sud dostavio odluku na osnovu člana 6 st. 4 i 5 ovog zakona, u zavisnosti od slučaja.

(4) Savjetodavna komisija osniva se najkasnije 120 dana od prijema pisanog zahtjeva i njegov predsjednik bez odlaganja izvještava poreskog obveznika o tome kada je osnovano.

(5) Savjetodavna komisija, koja se osniva u slučaju stava 1 tačka 1 ovog člana, donosi odluku o prihvatanju prigovora u roku od šest mjeseci od dana njegova osnivanja, a o svojoj odluci izvještava nadležne organe u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

(6) U slučaju da savjetodavna komisija potvrdi da su ispunjeni svi uslovi iz člana 4 ovog zakona, na pisani zahtjev jednog od nadležnih organa, pokreće se postupak zajedničkog dogovaranja u skladu sa članom 5 ovog zakona.

(7) Savjetodavna komisija izvještava o pisanom zahtjevu iz stava 6 ovog člana sve nadležne organe poreskog obveznika.

(8) Period iz člana 5 stav 1 ovog zakona otpočinje od dana objave obavještenja o odluci kojom se prihvata i dozvoljava prigovor koju je donijela savjetodavna komisija.

(9) U slučaju da ni jedan nadležni organ u roku od 60 dana od dana dostave obavještenja o odluci savjetodavne komisije ne zatraži pokretanje postupka zajedničkog dogovaranja, komisija dostavlja mišljenje o načinu rješavanja predmeta spora u skladu sa članom 15 st. 1 i 2 ovog zakona.

(10) U smislu člana 15 st. 1 i 2 ovog zakona, savjetodavna komisija smatra se osnovanom danom kojim ističe rok od 60 dana.

(11) U odnosu na stav 1 tačka 2 ovog člana, savjetodavna komisija dostavlja mišljenje o načinu rješavanja predmeta spora u skladu sa članom 15 st. 1 i 2 ovog zakona.

Imenovanja od strane nadležnih organa

Član 8

(1) U slučaju da se savjetodavna komisija ne osnuje u periodu propisanim članom 7 st. 3 i 4 ovog zakona, poreski obveznik se može pisanim zahtjevom obratiti organu državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) u cilju osnivanja savjetodavne komisije u skladu sa ostalim stavovima ovog člana.

(2) U slučaju da nadležni organ u Crnoj Gori ne imenuje najmanje jednog nezavisnog uglednog lica i njegovog zamjenika, poreski obveznik može pisanim zahtjevom zatražiti od Ministarstva da imenuje nezavisno ugledno lice i njegovog zamjenika, sa liste propisane članom 10 ovog zakona.

(3) U slučaju da nadležni organi svih država članica ne imenuju nezavisna ugledna lica, poreski obveznik može pisanim zahtjevom zatražiti od nadležnih organa svake države članice da imenuju dva nezavisna ugledna lica sa liste propisane članom 10 ovog zakona, koji imenuju predsjednika metodom slučajnog odabira sa liste nezavisnih uglednih lica u skladu sa članom 9 stav 4 ovog zakona.

(4) Poreski obveznici podnose pisani zahtjev za imenovanje nezavisnih uglednih lica i njihovih zamjenika svim državama u kojima su rezidenti, ako je u postupak uključeno najmanje jedan poreski obveznik, ili državama članicama čiji nadležni organi nijesu imenovali najmanje jedno nezavisno ugledno lice i njegovog zamjenika ako je uključen samo jedan poreski obveznik.

(5) Pisani zahtjev za imenovanje nezavisnih uglednih lica i njihovih zamjenika u skladu sa st. 1 do 4 ovog člana upućuje se Ministarstvu nakon isteka perioda od 120 dana iz člana 7 stav 3 i 4 ovog zakona i u roku od 30 dana od isteka tog perioda.

(6) Ministarstvo u roku od 30 dana od dana prijema pisanog zahtjeva donosi odluku iz st. 2 i 3 ovog člana metodom slučajnog odabira i o istoj izvještava podnosioca pisanog zahtjeva i nadležni organ u Crnoj Gori koji bez odlaganja izvještava nadležni organ druge države članice.

(7) Poreski obveznik može uložiti žalbu na odluku iz st. 2 i 3 ovog člana iz razloga propisanih u članu 9 stav 5 ovog zakona, kao i žalbu na odluku iz stava 6 ovog člana.

Savjetodavna komisija

Član 9

(1) Savjetodavnu komisiju iz člana 7 ovog zakona čine:

1) predsjednik;

2) po jedan ili dva predstavnika svakog nadležnog organa država članica ako su isti saglasni;

3) po jedan ili dva nezavisna ugledna lica koja imenuje svaki nadležni organ država članica sa liste propisane članom 10 ovog zakona, ako su isti saglasni.

(2) Nadležni organi država članica dogovaraju pravila za imenovanje nezavisnih uglednih lica.

(3) Nakon imenovanja nezavisnih uglednih lica, u skladu sa pravilima za imenovanje nezavisnih uglednih lica, imenuje se zamjenik za svako nezavisno ugledno lice u slučaju kada su nezavisna ugledna lica spriječena u obavljanju svojih dužnosti.

(4) U slučaju da pravila za imenovanje nezavisnih uglednih lica nijesu usuglašena sa st. 2 i 3 ovog člana, lica se biraju metodom slučajnog odabira.

(5) U slučaju kada je nezavisna ugledna lica imenovao nadležni organ za imenovanje, u skladu sa članom 8 st. 2 i 3 ovog zakona, nadležni organ bilo koje države članice može uložiti prigovor na imenovanje bilo kojeg nezavisnog uglednog lica iz bilo kojeg razloga koji je unaprijed dogovoren između nadležnih organa ili iz sljedećih razloga:

1) to lice je zaposleno u poreskom organu ili radi u njeno ime, ili je to bio tokom prethodne tri godine;

2) to lice ima ili je imalo znatan udio ili glasačko pravo kod poreskog obveznika ili je (ili je bio) zaposleni ili savjetnik poreskog obveznika u bilo kojem trenutku tokom posljednjih pet godina prije dana njegovog imenovanja;

3) to lice ne može biti nepristrasno prilikom rješavanja spora ili sporova o kojima treba odlučivati;

4) to lice je zaposleno u društvu koje pruža poreske savjete ili se na drugi način profesionalno bavi poreskim savjetovanjem, ili je to bilo tokom perioda od najmanje tri godine prije dana njegovog imenovanja.

(6) Nadležni organ države članice može zatražiti da nezavisno ugledno lice koje je imenovano u skladu sa st. 2, 3 ili 4 ovog člana ili njegov zamjenik otkriju svaki interes, odnos ili bilo koju drugu informaciju koja može uticati na nezavisnost ili nepristranost tog lica ili koja bi sa razlogom mogla stvoriti utisak pristranosti u postupku.

(7) U periodu od 12 mjeseci nakon dostavljanja mišljenja savjetodavne komisije, nezavisno ugledno lice koje je član savjetodavne komisije ne smije biti u situaciji zbog koje bi u trenutku imenovanja, nadležni organ mogao uložiti prigovor na njegovo imenovanje, u skladu sa ovim članom.

(8) Predstavnici nadležnih organa i nezavisna ugledna lica imenovani u skladu sa stavom 1 ovog člana biraju predsjednika sa liste lica iz člana 10 stav 1 ovog zakona, dok u slučaju da navedeni predstavnici svakog nadležnog organa i nezavisna ugledna lica dogovore drugačije, predsjednik je lice koje obavlja dužnost sudije bilo kojeg suda države članice Evropske unije.

Popis nezavisnih uglednih lica

Član 10

(1) Lista nezavisnih uglednih lica sastoji se od svih nezavisnih uglednih lica koje predlože države članice, pri čemu svaka država članica imenuje najmanje tri fizička lica koja su kompetentna i nezavisna i mogu djelovati nepristrasno i pošteno.

(2) Nezavisna ugledna lica koje imenuje Crna Gora u skladu sa stavom 1 ovog člana imenuje i razrješava Ministarstvo.

(3) Nadležni organ u Crnoj Gori izvještava Evropsku komisiju o imenima nezavisnih uglednih lica koje je predložila i dostavlja potpune i ažurirane informacije o profesionalnom i akademskom obrazovanju, sposobnosti, stručnosti i mogućem sukobu interesa tih lica.

(4) Nadležni organ u Crnoj Gori u izvještaju iz stava 3 ovog člana može navesti koji od tih lica može biti predsjednik.

(5) Nadležni organ u Crnoj Gori bez odlaganja izvještava Evropsku komisiju o svim promjenama liste nezavisnih uglednih lica.

(6) Ako nadležni organ u Crnoj Gori ima opravdan razlog za prigovor za lice koje je na listi nezavisnih uglednih lica zbog nedostatka nezavisnosti, o tome izvještava Evropsku komisiju i pruža odgovarajuće dokaze kojima obrazlaže razlog za prigovor.

(7) Na osnovu prigovora zbog nedostatka nezavisnosti i pruženih dokaza druge države članice o nezavisnom uglednom licu koje je imenovala Crna Gora, nadležni organ u Crnoj Gori preduzima potrebne korake u roku od šest mjeseci kako bi istražilo prigovor i obavještava Evropsku komisiju o zadržavanju ili uklanjanju tog lica sa liste.

(8) Biži način utvrđivanja kriterijuma imenovanja i razrješavanja nezavisnih uglednih lica propisuje Ministarstvo.

Alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova

Član 11

(1) Nadležni organi država članica mogu se dogovoriti da umjesto savjetodavne komisije osnuju alternativno savjetodavnu komisiju za rješavanje sporova koje će donijeti mišljenje o načinu rješavanja predmeta spora u skladu sa članom 15 ovog zakona.

(2) Nadležni organi država članica istovremeno mogu postići dogovor o osnivanju alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova u formi odbora koji je trajne prirode (stalni odbor).

(3) Pored pravila o nezavisnosti njegovih članova utvrđenih u članu 9 st. 5 i 6 ovog zakona, alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova može se razlikovati po sastavu i obliku od savjetodavne komisije.

(4) Alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova može prema potrebi primjenjivati bilo koji drugi postupak ili tehniku rješavanja sporova kako bi predmet spora riješilo na obavezujući način.

(5) Pored postupka rješavanja sporova koju primjenjuje savjetodavna komisija u skladu sa članom 9 ovog zakona odnosno postupka nezavisnog mišljenja, nadležni organi država članica mogu odabrati drugu vrstu postupka rješavanja sporova koje alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova može primijeniti.

(6) Nadležni organi država članica dogovaraju se o pravilima postupanja u skladu sa članom 12 ovog zakona.

(7) Odredbe čl. 13 i 14 ovog zakona primjenjuju se na alternativno savjetodavnu komisiju za rješavanje sporova, osim ako je drugačije dogovoreno u pravilima postupanja iz člana 12 ovog zakona.

Pravila postupanja

Član 12

(1) Nadležni organ svih država članica će u periodu od 120 dana obavijestiti poreskog obveznika o sljedećem:

1) o pravilima postupanja savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova;

2) o roku do kojeg će se donijeti mišljenje o rješavanju predmeta spora; i

3) o upućivanju na sve primjenjive zakonske odredbe nacionalnog prava država članica i sve primjenjive ugovore, sporazume ili konvencije.

(2) Nadležni organi država članica koje su uključene u spor propisuju pravila postupanja koja se posebno utvrđuju i to:

1) opis i karakteristike predmeta spora;

2) nadležnosti u vezi sa kojima se usuglašavaju nadležni organi država članica u pogledu pravnih i činjeničnih pitanja koja treba riješiti;

3) subjekat za rješavanje sporova, koji mora biti ili savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova, kao i vrsta postupka za alternativno rješavanje sporova, ako se postupak razlikuje od postupka nezavisnog mišljenja koji primjenjuje savjetodavna komisija;

4) vremenski okvir za postupak rješavanja sporova;

5) sastav savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova (između ostalog: broj i imena članova, pojedinosti o njihovim sposobnostima i kvalifikacijama, kao i otkrivanje svih sukoba interesa članova);

6) pravila kojima se uređuje učešće poreskog obveznika ili poreskih obveznika i trećih strana u postupku, razmjena dopisa, informacija i dokaza, troškovi, vrsta postupka rješavanja spora koja se koristi, kao i sva druga relevantna proceduralna ili organizaciona pitanja; i

7) logističko uređenje za postupke savjetodavne komisije i dostavljanje njenog mišljenja.

(3) U slučaju da se savjetodavna komisija osniva u cilju donošenja odluke u skladu sa članom 7 stav 1 tačka 1 ovog zakona, u pravilima postupanja utvrđuju se samo informacije iz stava 2 tač. 1, 4, 5 i 6 ovog člana.

(4) Evropska komisija aktima za postupanje uspostavlja standardna pravila postupanja na osnovu odredbi iz stava 2 ovog člana koja se primjenjuju u slučajevima kada su pravila postupanja nepotpuna ili poreski obveznik o njima nije bio obaviješten.

(5) U slučaju da nadležni organi nijesu obavijestili poreskog obveznika o pravilima postupanja u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana, nezavisna ugledna lica i predsjednik sastavljaju pravila postupanja na osnovu standardnog obrasca predviđenog u stavu 4 ovog člana i dostavljaju ih poreskom obvezniku u roku od 14 dana od dana osnivanja te savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova.

(6) U slučaju da nezavisna ugledna lica ili predsjednik ne postignu dogovor o pravilima postupanja ili ne obavijeste o tim pravilima poreskog obveznika, poreski obveznik ili obveznici mogu se obratiti Ministarstvu ili jednom od nadležnih organa drugih država članica koji će naložiti donošenje pravila postupanja.

Administrativni troškovi

Član 13

(1) U slučaju da nadležni organi država članica nijesu dogovorili da troškove snosi poreski obveznik, sljedeći troškovi se dijele na jednake iznose među državama članicama:

1) naknade troškova nezavisnih uglednih lica, čiji iznos odgovara prosječnom iznosu isplaćenom rukovodećim državnim službenicima država članica; i

2) naknade nezavisnih uglednih lica koje ne smiju biti veće od 1000,00 eura po osobi po danu za svaki dan na koji se sastaje savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova.

(2) Visinu naknada iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

(3) Crna Gora ne snosi troškove poreskog obveznika vezane za primjenu ovog zakona.

(4) U slučaju da se nadležni organi država članica dogovore, sve troškove iz stava 1 ovog člana snosi poreski obveznik, ako je:

1) povukao prigovor u skladu sa članom 4 st. 14 i 15 ovog zakona; ili

2) podnio pisani zahtjev u skladu sa odredbama člana 7 st. 1 - 4 ovog zakona, nakon odbijanja u skladu sa članom 6 stav 1 ovog zakona i savjetodavna komisija je odlučila da su nadležni organi ispravno postupili odbijajući prigovor.

Informacije, dokazi i saslušanje

Član 14

(1) Za potrebe postupka iz člana 7 ovog zakona, ako se nadležni organi država članica dogovore, poreski obveznik ili obveznici mogu savjetodavnoj komisiji ili alternativno savjetodavnoj komisiji za rješavanje sporova dostaviti sve informacije, dokaze ili dokumente koji mogu biti relevantni za donošenje odluke.

(2) Poreski obveznik ili obveznici i nadležni organi država članica dostavljaju informacije, dokaze ili dokumenta na pisani zahtjev savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova.

(3) Nadležni organi mogu odbiti dostavljanje informacija savjetodavnoj komisiji u sljedećim slučajevima:

1) za dobijanje informacija potrebno je sprovesti administrativne mjere koje su u suprotnosti sa crnogorskim nacionalnim pravom;

2) informacije se ne mogu pribaviti na osnovu crnogorskog nacionalnog prava;

3) informacije obuhvataju privredne, poslovne, proizvodne ili profesionalne tajne ili poslovne procese; ili

4) otkrivanje informacija u suprotnosti je sa javnim poretom.

(4) Poreski obveznici na pisani zahtjev i uz dopuštenje nadležnih organa država članica mogu se pojaviti ili biti zastupani pred savjetodavnom komisijom ili alternativno savjetodavnom komisijom za rješavanje sporova ali se moraju pojaviti ili biti zastupljeni pred tim komisijama na njihov pisani zahtjev.

(5) Nezavisna ugledna lica ili bilo koji drugi član savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova dužni su da čuvaju profesionalne tajne prema nacionalnom zakonodavstvu svake države članice u odnosu na informacije koje saznaju kao članovi tih komisija.

(6) Poreski obveznici i, prema potrebi, njihovi predstavnici dužni su da sve informacije (uključujući i informacije o dokumentima) koje saznaju tokom tih postupaka tretiraju kao tajnu i o tome daju izjavu nadležnim organima država članica ako se to od njih zahtijeva tokom postupka.

Mišljenje savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova

Član 15

(1) Savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova dostavlja svoje mišljenje nadležnim organima država članica najkasnije šest mjeseci od dana svog osnivanja.

(2) U slučaju da savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova smatra da je zbog složenosti spora potrebno više od šest mjeseci da se dostavi mišljenje, rok se može produžiti za tri mjeseca, o čemu obavještavaju nadležne organe država članica i poreske obveznike.

(3) Savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova zasnivaju svoje mišljenje na odredbama primjenjivog ugovora, sporazuma ili konvencije iz člana 1 ovog zakona, kao i na svim primjenjivim nacionalnim pravilima.

(4) Savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova donosi mišljenje većinom glasova svojih članova, a ako se ne može obezbijediti većina, o mišljenju odlučuje glas predsjednika koji mišljenje savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova saopštava nadležnim organima.

Završna odluka

Član 16

(1) Nadležni organi se dogovaraju o načinu rješavanja predmeta spora u roku od šest mjeseci od obavještavanja o mišljenju savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova.

(2) Nadležni organi mogu donijeti odluku koja odstupa od mišljenja savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ukoliko nadležni organi ne postignu sporazum o načinu rješavanja predmeta spora, mišljenje savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova je obavezujuće.

(4) Nadležni organ u Crnoj Gori će bez odlaganja obavijestiti poreske obveznike o završnoj odluci o rješavanju predmeta spora.

(5) Ako se obavještenje ne dostavi u roku od 30 dana od donošenja odluke, poreski obveznik iz Crne Gore može se obratiti Ministarstvu koji će naložiti nadležnom organu u Crnoj Gori da dostavi završne odluke.

(6) Završna odluka je obvezujuća za državu članicu i sprovodi se, u zavisnosti da li poreski obveznik ili obveznici istu prihvataju i na taj način ne koriste prava na domaća pravna sredstva, u roku od 60 dana od dana obavještanja o završnoj odluci, ako je to primjenjivo.

(7) U slučaju da nadležni sud ili drugi pravosudni organ države članice, u skladu sa primjenjivim nacionalnim pravilima o pravnim sredstvima i primjenom kriterijuma iz člana 9 ovog zakona, odluči da postoji nedostatak nezavisnosti, završna odluka se sprovodi u skladu sa nacionalnim pravom države članice, koja zbog završne odluke mijenja način oporezivanja, bez obzira na rokove propisane nacionalnim pravom.

(8) U slučaju da završna odluka nije sprovedena, poreski obveznik može se obratiti nadležnom sudu države članice koja nije sprovela završnu odluku radi njenog sprovođenja.

IV. NACIONALNI POSTUPCI RJEŠAVANJA SPOROVA

Odnos sa nacionalnim postupcima

Član 17

(1) Nezavisno od toga da li je država članica donijela konačnu odluku o predmetu spora, poreski obveznik ima pravo pokretanja postupka predviđenih ovim zakonom.

(2) Upućivanje predmeta spora u postupak zajedničkog dogovaranja ili postupak rješavanja sporova, u skladu sa čl. 4 i 7 ovog zakona, ne sprječava državu članicu da pokrene ili nastavi sudski postupak ili postupak za izricanje administrativnih i kaznenih odredbi za iste slučajeve.

(3) Poreski obveznici mogu primijeniti pravna sredstva koja su im dostupna na osnovu nacionalnog prava država članica, ali ako je poreski obveznik započeo postupak, rokovi iz člana 4 stav 11 ovog zakona, odnosno člana 5 stav 1 ovog zakona, započinju od dana na koji je odluka donesena u tim postupcima, postala konačna ili na koji su ti postupci konačno zaključeni na bilo koji drugi način ili ako su postupci suspendovani.

(4) Postupci koji se vode u skladu sa ovim zakonom ne mogu se nastaviti ako je u Crnoj Gori donesena pravosnažna sudska presuda u vezi sa predmetom spora.

(5) Ako je u Crnoj Gori donesena pravosnažna sudska odluka o predmetu spora, prije nego što je savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova dostavila svoje mišljenje nadležnim organima država članica, u skladu sa članom 14 ovog zakona, nadležni organ u Crnoj Gori će obavijestiti druge nadležne organe država članica i savjetodavnu komisiju ili alternativnu savjetodavnu komisiju za rješavanje sporova o presudi suda.

(6) Upućivanjem prigovora u skladu sa članom 4 ovog zakona okončavaju se svi drugi postupci koji su u toku u okviru postupka zajedničkog dogovaranja ili postupka rješavanja sporova u skladu sa ugovorom, sporazumom ili konvencijom, koji se primjenjuju u odnosu na relevantan predmet spora.

(7) Postupci iz stava 6 ovog člana okončavaju se sa rezultatom od dana kada je bilo koji nadležni organ država članica prvi put primio prigovor.

(8) Izuzetno od odredaba člana 7 ovog zakona, Crna Gora će uskratiti pristup postupku rješavanja sporova poreskom obvezniku ako su u Crnoj Gori izrečene kazne u vezi sa dodatno utvrđenim dohotkom ili imovinom kao posljedicom poreske prevare, greške ili nepažnje.

(9) Ako su započeti krivični ili prekršajni postupci koji bi mogli dovesti do izricanja krivičnih sankcija i kazni i isti se sprovode istovremeno u okviru bilo kojeg postupka iz ovog zakona, nadležni organ može privremeno da obustavi postupke u skladu sa ovim zakonom od dana prihvatanja prigovora do dana konačnog rezultata tih postupaka.

(10) Crna Gora može uskratiti pristup postupku rješavanja sporova na osnovu člana 7 ovog zakona ako predmet spora ne obuhvata dvostruko oporezivanje, pa će nadležni organ u Crnoj Gori bez odlaganja obavijestiti poreskog obveznika i nadležne organe drugih država članica.

Posebne odredbe za fizička lica i mala preduzeća

Član 18

(1) Poreski obveznik, rezident Crne Gore za potrebe oporezivanja, može prigovore, odgovore na pisani zahtjev sa dodatnim informacijama, povući prigovore i podnijeti pisane zahtjeve (u daljem tekstu: obavještenja) u skladu sa članom 4 st. 1-9 i 14 ovog zakona, odnosno članom 7 stav 1 ovog zakona odstupajući od tih istih odredaba, samo podnijeti nadležnom organu u Crnoj Gori, ako je:

1) fizičko lice; ili

2) nije veliko preduzeće i nije dio velike grupe preduzeća u skladu sa zakonom kojim se uređuju poslovi iz oblasti računovodstva.

(2) Nadležni organ u Crnoj Gori izvještava nadležne organe svih drugih država članica u isto vrijeme i u roku od dva mjeseca od prijema tih obavještenja.

(3) Nakon što je izvještavanje učinjeno, smatra se da je poreski obveznik podnio obavještenje svim državama članicama sa danom tog izvještavanja.

(4) U slučaju dodatnih informacija primljenih u skladu sa članom 4 st. 8 i 9 ovog zakona nadležni organ u Crnoj Gori koje je primilo dodatne informacije u isto vrijeme proslijeđuje kopije nadležnim organima svih drugih država članica, poslije čega se smatra da su sve države članice primile dodatne informacije sa danom prijema informacija.

Objavljivanje

Član 19

(1) Savjetodavna komisija i alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova izdaju svoje mišljenje u pisanom obliku.

(2) Nadležni organi mogu postići dogovor da objave završne odluke iz člana 16 ovog zakona u cjelini uz saglasnosti svih poreskih obveznika.

(3) U slučaju da nadležni organi ili poreski obveznik ne pristanu na objavljivanje završne odluke u cijelini, nadležni organ u Crnoj Gori objavljuje rezime završne odluke.

(4) Informacije iz st. 2 i 3 ovog člana objavljuju se na internet stranici Ministarstva i organa uprave nadležnog za naplatu poreza (u daljem tekstu: Organ uprave).

(5) Rezime iz stava 3 ovog člana sadrži opis slučaja i predmeta, datum, obuhvaćene poreske periode, pravni osnov, područje djelatnosti, kratak opis završnog ishoda, kao i opis primijenjene metode arbitraže.

(6) Nadležni organ u Crnoj Gori, poreskom obvezniku prije objavljivanja dostavlja informacije koje se objavljuju u skladu sa stavom 3 ovog člana.

(7) Poreski obveznici u roku 60 dana od prijema informacija mogu zatražiti od nadležnih organa da ne objavljuju informacije koje se odnose na bilo koju privrednu, poslovnu, proizvodnu ili profesionalnu tajnu ili poslovni proces ili koje su u suprotnosti sa javnim poretom.

(8) Nadležni organ u Crnoj Gori bez odlaganja izvještava Evropsku komisiju o informacijama koje objavljuju u skladu sa stavom 4 ovog člana.

(9) Bliži način utvrđivanja standardnih pravila djelovanja savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova, kao i standardnog obrasca za objavljivanje konačne odluke, donosi Ministarstvo.

V. ADMINISTRATIVNE ODREDBE

Član 20

(1) Lista nadležnih organa i lista nezavisnih uglednih lica iz člana 10 ovog zakona objavljuju se na internet stranicama Ministarstva i Organa uprave.

(2) Nadležni organ u Crnoj Gori obavještava Evropsku komisiju o mjerama koje je preduzelo radi sankcionisanja svih povreda obaveze tajnosti predviđenih članom 14 ovog zakona.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 21

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj ako:

1) ne čuvaju profesionalne tajne, prema nacionalnom zakonodavstvu svake države članice, u odnosu na informacije koje je saznao kao član tih komisija (član 14 stav 5);

2) sve informacije, uključujući i informacije o dokumentima, koje je saznao tokom tih postupaka, ne tretira kao tajnu ili o tome ne da izjavu nadležnim organima države članice kada se to od njega zahtijeva tokom postupka (član 14 stav 6).

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22

Podzakonski akt za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana početka primjene ovog zakona.

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. Razlozi za donošenje zakona

Ovim zakonom uvode se pravila o mehanizmima rješavanja sporova između Crne Gore i drugih država članica Evropske unije kada ti sporovi proizlaze iz tumačenja i primjene ugovora/sporazuma kojima je predviđeno otklanjanje dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, kao i prava i obaveze poreskih obveznika u slučaju nastanka sporova. Donošenje predloženog zakona ima za cilj rješavanje problema nedovoljno razvijenih postojećih postupaka zajedničkog dogovaranja (tzv.MAP-ovi), odsustva rokova i obavezujućih odluka u cilju rješavanja poreskih sporova, kao i različitih tumačenja odredaba ugovora/sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

U cilju usklađivanja nacionalnog poreskog zakonodavstva sa Direktivama Evropske unije, predloženim zakonom izvršiće se usklađivanje sa Direktivom Savjeta EU 2017/1852/EC o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji.

III. Usklađenost sa pravnom tekovinom Evropske unije i potvrđenim međunarodnim konvencijama

Navedenim zakonom izvršiće se usklađivanje sa Direktivom Savjeta EU 2017/1852/EC o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji. U cilju jačanja unutrašnjeg tržišta Evropske unije, donošenje navedenog zakona učiniće rješavanje poreskih sporova bržim, obavezujućim i pozdanim, uz pozitivan uticaj na povećanje prekograničnih investicija. Usljed različitih tumačenja ili primjene odredaba bilateralnih ugovora/sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ukazala se potreba za uspostavljanje mehanizama za sveobuhvatno, djelotvorno i održivo rješavanje sporova. Na ovaj način storiće se pravna sigurnost i poslovni ambijent koji je pogodan za poslovanje i ulaganja radi pravednijih i efikasnijih poreskih sistema u Evropskoj uniji.

Kod pripreme predloženog zakona korišćena su iskustva zemalja u okruženju, kao i određenih zemalja članica EU.

Istovremeno se ukazuje da jedan dio materije obuhvaćen predmetnim zakonom je regulisan Konvencijom o ukidanju dvostrukog oporezivanja u vezi sa usklađivanjem dobiti povezanih preduzeća (90/436/EEZ).

IV. Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

Član 1 - Ovom odredbom definišu se pravila o mehanizmima rješavanja sporova između Crne Gore i drugih država članica Evropske unije u slučaju kada sporovi proizlaze iz tumačenja i primjene ugovora/sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, kao i prava i obaveze poreskih obveznika u slučaju nastanka sporova.

Član 2 - Ovom odredbom bliže se definišu pojedini pojmovi obuhvaćeni ovim zakonom.

Član 3 - Ovom odredbom predlaže se shodna primjena drugih propisa, odnosno zakona kojim se uređuju poreski, odnosno upravni postupak, ako ovim zakonom nije propisano drugačije.

Član 4 - Ovom odredbom predlaže se mogućnost podnošenja prigovora od strane poreskog obveznika nadležnim organima država članica u cilju rješavanja spora, sadržaj prigovora, kao i rokovi za podnošenje prigovora i odluke o prihvatanju ili odbijanju prigovora.

Član 5 - Ovom odredbom uvodi se mehanizam postupka zajedničkog dogovaranja između nadležnih organa država ugovornica, uz definisanje rokova za postizanje dogovora.

Član 6 - Ovom odredbom propisuju se razlozi za odbijanje prigovora, dok u slučaju nedonošenja odluke u predviđenom roku od strane nadležnog organa, prigovor će se smatrati prihvaćenim.

Član 7 - Ovom odredbom predlaže se osnivanje Savjetodavne komisije u slučaju kada države članice ne postignu zajednički dogovor, definišu se uslovi za njeno osnivanje, kao i rokovi.

Član 8 - Ovom odredbom predlaže se osnivanje komisije od strane organa državne uprave nadležnog za poslove finansija- Ministarstvo u slučajevima kada ista nije osnovana od strane nadležnog organa države članice, a sve u cilju garantovanja efikasnosti postupka.

Član 9 - Ovom odredbom detaljno se određuje sastav komisije (predsjednik, predstavnici nadležnih organa i nezavisna ugledna lica), te uvodi pravilo nepristrasnosti u cilju pravičnog odlučivanja.

Član 10 - Ovom odredbom predlaže se lista nezavisnih uglednih lica od strane država članica u cilju postizanja stručnosti i transparentnosti u radu komisije. U slučaju Crne Gore, lica imenuje i razrešava Ministarstvo. Takođe, stvara se pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će se propisati bliži način utvrđivanja kriterijuma imenovanja i razrješenja nezavisnih uglednih lica.

Član 11 - Ovom odredbom predlaže se mogućnost formiranja Alternativne savjetodavne komisije za rješavanje sporova umjesto Savjetodavne komisije, pa se na taj način proširuju instrumenti rješavanja sporova.

Član 12 - Ovom odredbom propisuju se načini rada navedenih komisija, rokovi, pravila postupanja koja se posebno utvrđuju od strane nadležnih organa država članica.

Član 13 - Ovom odredbom definiše se finansijski aspekt postupka, odnosno uređuje se raspodjela troškova između država članica ili poreskog obveznika.

Član 14 - Ovom odredbom reguliše se dokazni postupak, uključujući pravo dostavljanja dokaza, kao i zaštitu povjerljivosti podataka.

Član 15 - Ovom odredbom definišu se rokovi donošenja mišljenja navedenih komisija nadležnim organima država članica, koje ujedno predstavljaju osnov za završne odluke.

Član 16 - Ovom odredbom uređuje se donošenje završne odluke predmetnog spora od strane nadležnih organa država članica.

Član 17 - Ovom odredbom definiše se odnos međunarodnih nacionalnih postupaka, uključujući ograničenja i paralelno vođenje postupka.

Član 18 - Ovom odredbom omogućava se olakšavanje postupka za fizička lica ili mala preduzeća preko jednog nadležnog organa.

Član 19 - Ovom odredbom omogućava se objavljivanje završnih mišljenja od strane komisija, uz mogućnost zaštite poslovnih tajni i procesa.

Član 20 - Ovom odredbom predlaže se uvođenje obaveze nadležnih organa u vezi objavljivanja liste nadležnih organa i liste nezavisnih uglednih lica na internet stranici Ministarstva finansija i Poreske uprave, dok je nadležni organ u obavezi da informiše Evropsku komisiju o sankcionisanju svih povreda obaveze tajnosti.

Član 21 - Ovom odredbom predlaže se raspon novčanih kazni za prekršaje nezavisnog uglednog lica ili bilo kojeg člana iz navedenih komisija, odnosno poreskog obveznika ili njegovog predstavnika.

Član 22 - Ovim odredbama definiše se vremenski rok za donošenje podzakonskog akta.

Član 23 - Ovom odredbom definiše se stupanje na snagu zakona, kao i njegova odložena primjena sa danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

V. Procjena finansijskih sredstva za sprovođenje zakona

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva.

VI. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Imajući u vidu obavezu Crne Gore da izvrši usklađivanje crnogorskog zakonodavstva u oblasti direktnog oporezivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije do kraja QII 2026. godine u cilju zatvaranja Poglavlja 16 - Oporezivanje, predlaže se da Skupština Crne Gore, shodno članu 151 Poslovnika Skupštine, Predlog zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji donese po hitnom postupku.

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO FINANSIJA
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O MEHANIZMIMA RJEŠAVANJA PORESKIH SPOROVA U EVROPSKOJ UNIJI

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da rješ predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predmetnim zakonskim rješenjima vrši se usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom EU 2017/1852 o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji.

Nakon usvajanja zakona pristupiće se izradi odgovarajućeg podzakonskog akta kojim će se utvrditi

- standard pravila djelovanja savjetodavne komisije ili alternativno savjetodavne komisije za rješavanje sporova;
- standardni obrazac za objavljivanje konačne odluke;

Takođe, stvara se i pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će propisati bliži način utvrđivanja kriterijuma imenovanja i razrješenja nezavisnih uglednih lica.

Ovim zakonom uređuju se pravila o mehanizmima rješavanja sporova između Crne Gore i drugih država članica Evropske unije kada ti sporovi proizlaze iz tumačenja i primjene ugovora/sporazuma kojima je predviđeno otklanjanje dvostrukog oporezivanja dohotka i imovine, kao i prava i obaveze poreskih obveznika u slučaju nastanka sporova.

Glavni uzroci problema su nedovoljno razvijeni postojeći postupci zajedničkog dogovaranja (tzv. MAP-ovi), odsustvo rokova i obavezujućih odluka u cilju rješavanja poreskih sporova, različita tumačenja ugovora/sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja.

Navedena zakonska rješenja imaju uticaj na privredna društva koja obavljaju prekogranične djelatnosti kao i na fizička lica koja ostvaruju prihode iz više država. U slučaju da Crna Gore ne implementira ova zakonska rješenja, došlo bi do povećanja pravne nesigurnosti za poreske obveznike, povećanja troškova poslovanja obveznika u slučaju dvostrukog oporezivanja, smanjenja investicija usljed lošeg poslovnog ambijenta, kao i do produženja rokova rješavanja sporova bez garancija zadovoljavajućih ishoda tih sporova.

Prilikom pripreme Predloga zakona razmatrana je „status quo“ opcija. U slučaju zadržavanja „status quo“ opcije ne bi se izvršilo usklađivanje zakona sa EU direktivom, a što bi u krajnjem doveo do dugotrajnih procedura rješavanja sporova.

Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji PPCG 2025-2026 godina, izrada Zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji predviđena je za II kvartal 2026. godine, u

cilju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom 2017/1852/EU

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navedi usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama i programima Vlade, ako je primjenjivo.

Programom rada Vlade Crne Gore za 2026. godinu planirano je donošenje Zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji za II kvartal 2026. godine u cilju usklađivanja sa prethodno navedenom Direktivom. Takođe, donošenje navedenog zakona je planirano i Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji PPCG 2025-2026 godina za II kvartal tekuće godine.

Predloženim zakonom postiću se sljedeći ciljevi:

- uspostavljanje efikasnog i obavezujućeg mehanizma rješavanja poreskih sporova;
- otklanjanje dvostrukog oporezivanja;
- unaprijeđenje pravne sigurnosti poreskih obveznika;
- usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije;
- jačanje investicione klime u Crnoj Gori.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Donošenje navedenih zakonskih rješenja predstavlja jedinu opciju u ispunjavanju ciljeva koji se žele postići navedenim usvajanjem zakonskog okvira (Zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji i podzakonskih akata) koji će dovesti do usklađivanja sa relevantnom direktivom EU u cilju jasnijeg definisanja rokova, arbitražnog postupka, kao i sprovođenja obavezujućih odluka.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu – nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivna strana predloženih zakonskih rješenja je što se vrši usklađivanje nacionalnog poreskog zakonodavstva sa EU Direktivom, uspostavljanje efikasnog i obavezujućeg mehanizma rješavanja poreskih sporova u cilju otklanjanja dvostrukog oporezivanja.

Predloženim zakonskim rješenjima podržava se jačanje konkurentnosti privrede. Predložena zakonska rješenja neće uticati na standard građana, već na unaprijeđenje njihove pravne sigurnosti. Novim zakonskim rješenjima ne stvaraju se administrativna opterećenja, kao ni biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Dorazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka i prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka i prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbjeđiti dodatna sredstva iz Budžeta Crne Gore u cilju finansiranja naknada članova savjetodavne komisije. Naime, nadležni organi država članica, na pisani zahtjev poreskog obveznika, osnivaju savjetodavnu komisiju. Navedenu komisiju čine predsjednik, po jedan ili dva predstavnika svakog nadležnog organa država članica, po jedan ili dva nezavisna ugledna lica koja imenuje svaki nadležni organ država članica. Nadležni organi država članica mogu se dogovoriti da umjesto savjetodavne komisije osnuju alternativno savjetodavnu komisiju za rješavanje sporova.

U slučaju da nadležni organi država članica njesu dogovorili da troškove snosi poreski obveznik, troškovi se dijele na jednake iznose među državama članicama i to:

- Naknade troškova nezavisnih uglednih lica, čiji iznos odgovara prosječnom iznosu isplaćenom rukovodećim državnim službenicima država članica; i
- naknade nezavisnih uglednih lica koje ne smiju biti veće od 1000,00 eura po osobi po danu za svaki dan na koji se sastaje savjetodavna komisija ili alternativno savjetodavna komisija za rješavanje sporova.

Navedenu visinu naknada članova iz Crne Gore utvrđuje Ministarstvo finansija, dok troškove poreskog obveznika vezane za primjenu ovog zakona ne snosi Crna Gora.

Takođe, u slučaju da se nadležni organi država članica dogovore, sve gore navedene troškove može snositi poreski obveznik, ako je:

- povukao prigovor ili
- podnio pisani zahtjev nakon odbijanja i savjetodavna komisija je odlučila da su nadležni organi ispravno postupili odbijajući prigovor.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Nije neophodno obezbjeđiti sredstva u Budžetu za tekuću i naredne fiskalne godine, sve do momenta pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, a iznos sredstava u ovom trenutku nije moguće sa preciznošću utvrditi jer se ne zna da li će troškove snositi poreski obveznik ili Crna Gora za svoje predstavnike u komisiji.

Usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.

Usvajanje ovog zakonskog rješenja će dovesti do povećanja troškova u Budžetu Crne Gore usljed

finansiranja rada savjetodavne komisije, ali će sa druge strane doći do povećanja prihoda kroz povećanje investicija i poreske baze. S tim u vezi, obračunavanje finansijskih prihoda u Budžetu u vezi predloženih zakonskih rješenja nije bilo moguće sa preciznošću utvrditi u ovom momentu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je konstatovana eksterna ekspertna podrška i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nisu prihvaćeni. Obrazložiti.

U pripremi predloga Zakona o mehanizmima rješavanja poreskih sporova u Evropskoj uniji bili su uključeni predstavnici Ministarstva pravde.

Nakon sprovedene javne rasprave pripremljen je Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi u kojem se konstatuje da nije bilo predloga, primjedbi i sugestija.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjerni ispunjetje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa.

Nakon usvajanja zakona pristupiće se izradi podzakonskog akta za implementaciju normi koje se odnose na EU direktivu, koji se mora donijeti u roku od godine dana od dana primjene ovog zakona.

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene navedenog propisa zaduženi su Ministarstvo finansija i Poreska uprava.

Ispunjavanje ciljeva koji se žele postići ovim zakonskim rješenjima ogleda se kroz sprovođenje efikasnih mehanizama rješavanja poreskih sporova.

Datum i mjesto

Podgorica, 23. jun 2026. godine

Starješina

mr Novica Vuković

